

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/52424,Wojskowy-oboz-specjalny-w-Brzegu.html>
25.06.2026, 21:40

Wojskowy obóz specjalny w Brzegu

Wojskowy obóz specjalny w Brzegu, oficjalnie kompania specjalna jednostki wojskowej nr 2691, tj. 1 Warszawskiej Brygady Saperów (obecnie na terenie 1 Brzeskiego Pułku Saperów JW 2697). Utworzony zarządzeniem gen. Floriana Siwickiego z 26 X 1982 (nr 0141/Mob.) jako jedno z 13 miejsc karnej służby wojskowej dla osób związanych z opozycją antykomunistyczną. Prewencyjne represje związane były z zapowiadany przez TTK na 10 XI 1982 strajkiem generalnym w drugą rocznicę rejestracji „S”. Do kompanii planowano powołać na trzymiesięczne ćwiczenia 80 rezerwistów ze Śląskiego Okręgu Wojskowego. Ostatecznie do obozu w Brzegu trafiło 87 mężczyzn (do 6 XI 1982 stawiło się 84) z WКУ we Wrocławiu (31), Górzowie Wielkopolskim (14), Częstochowie (10), Głogowie (9), Opolu (2), Bolesławcu (1), Poznaniu (1), Żaganiu (1) i Stargardzie Szczecińskim (1), a w przypadku 17 miejsc pochodzenia jest nieznane. W celu odizolowania ich od pozostałych żołnierzy w jednostce rozpuszczono plotki, że jest to kompania złożona z osób bezrobotnych i kryminalistów. Rezerwistów z kompanii karnej inwigilowano oraz poddano indoktrynacji politycznej poprzez obowiązkowe oglądanie „Dziennika Telewizyjnego” oraz zajęcia ideologiczne z oficerami politycznymi. Kompanię specjalną każdego dnia przewożono na poligony wojskowe w Pępicach i Pawłowie, gdzie rezerwiści wykonywali ciężkie prace fizyczne, takie jak kopanie i zakopywanie rowów oraz przenoszenie i układanie podkładów kolejowych. Ćwiczenia ogniowe zorganizowano tylko jeden raz. Na początku I 1983 kompanię przeniesiono na stałe na poligon w Pępicach, gdzie żołnierze nocowali w namiotach ogrzewanych jedynie przez kilka godzin dziennie piecami polowymi. Rezerwiści stosowali różne formy oporu i nieposłuszeństwa, takie jak śpiewanie pieśni patriotycznych, odmawianie oddawania honorów, siadanie tyłem do telewizora, gdy musieli oglądać „Dziennik

Telewizyjny” oraz tworzyli satyryczne rysunki. Podczas spotkania z prokuratorem wojskowym w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego wywieszono na drzwiach karykaturę z podobizną gen. Wojciecha Jaruzelskiego na szubienicy. W ramach kary żołnierzom zrobiono rewizję i skonfiskowano wiele prywatnych przedmiotów, a zamiast transportu ciężarówką zmuszono ich do marszobiegu na poligon. W ramach protestu przeprowadzili 3-dniowy strajk głodowy. 3 II 1983 rezerwistów z obozu w Brzegu zwolniono.

Bartosz Janczak

[Brzeg, Region Śląsk Opolski, wojskowy obóz specjalny](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)